**Maa- ja metsätalousministeriö** NEUVOSTORAPORTTI MMM2020-00337

RO Fallenius Sanna-Helena(MMM), Lampinen Risto 30.06.2020

Asia
**Maatalous- ja kalastusministereiden epävirallinen videokokous 29.6.2020**

Kokous
Maatalous- ja kalastusministereiden videokokous 29.06.2020

**Maa- ja kalastusministerit pitivät neljännen ja Kroatian kauden viimeisen korkean tason videokokouksen. Puheenjohtajamaa esitteli edistymisraporttinsa yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) asetusehdotusten käsittelystä. Komissio esitteli tiedonantonsa kalakantojen tilasta ja lisäksi Kroatia antoi jäsenmaille tilannekatsauksen kalataloutta koskevien lainsäädäntöehdotusten käsittelystä neuvostossa ja kolmikantaneuvotteluissa.**

**Jäsenmaat kiittivät Kroatiaa hienosti hoidetusta pj-kaudesta vaikeista olosuhteista huolimatta. Ministerit antoivat arvostusta Kroatian työlle YMP:n edistämiseksi. Kroatia edisti kaudellaan erityisesti uutta toimeenpanomallia. Suomi korosti puheenvuorossaan kolmea asiaa: joustavuutta, hallinnollisen taakan vähentämistä sekä maatalouden kannattavuutta. Moni jäsenmaa nosti esiin, kuinka tärkeää on edelleen kehittää YMP:n vihreää arkkitehtuuria. Varsinkin kun otetaan huomioon ajankohtainen keskustelu ja komission aloitteet Pellolta pöytään – ja biodiversiteettistrategioiksi. Strategioiden käsittelyn ja YMP-neuvottelujen on kuljettava käsi kädessä. Monessa puheenvuorossa nostettiin esiin myös monivuotinen rahoituskehys ja tarve löytää siitä sopu, jotta YMP:ssä voitaisiin edetä. Tuleva puheenjohtajamaa Saksa totesi kokouksen lopuksi, että sen tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemys YMP-uudistuksesta lokakuun neuvostossa ja sen jälkeen voitaisiin aloittaa kolmikantaneuvottelut Euroopan parlamentin ja komission kanssa.**

**Kalatalouden osalta komissio antoi tiedonannon kalakantojen tilasta ja niistä periaatteista, joita se noudattaa vuoden 2021 kalastuskiintiöitä koskevissa ehdotuksissaan. Jäsenmaat antoivat komissiolle laajan tuen. Suomi nosti usean muun maan tavoin esiin tarpeen edetä nopeasti Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevissa neuvotteluissa Euroopan parlamentin kanssa. Tämä on tärkeää, jotta kalatalouden arvoketjun kehittämisen rahoittamisessa ei tule tarpeettomia viivytyksiä.**

Videokokouksen asialistalla oli sekä maatalous- että kalastalousasioita. Asialistan ainoana varsinaisena asiana oli tiedonanto kalakantojen tilasta ja loput asiakohdat olivat otsikon ”Muut asiat” alla. Ministereille järjestettiin kuitenkin vain kaksi keskustelukierrosta ja ne jakaantuivat maatalous- ja kalastusasioihin.

**Maatalousasiat**

Puheenjohtajamaa Kroatia alusti kokouksen keskustelua kertaamalla kautensa saavutuksia. **YMP:n uudistuksessa** Kroatia teki sen, mitä oli tärkeää tehdä ja mikä oli mahdollista haastavissa olosuhteissa. Kroatian työ painottui YMP:n uuteen **toimeenpanomalliin**. Lisäksi Kroatia työsti edelleen YMP:n **vihreää arkkitehtuuria sekä valvontaa ja seuraamuksia koskevia artikloita**.

Puheenjohtajamaa viittasi myös työhön **COVID-19 -pandemian** vaikutusten vähentämiseksi maataloussektorilla. Kroatian kaudella hyväksyttiin nopeaa vauhtia **maaseutuasetuksen muutosasetus**, jotta jäsenmaat voisivat käyttää käyttämättömiä maaseutuohjelman varoja pandemian vaikutusten vähentämiseksi. Puheenjohtaja viittasi myös komission antamiin säädöksiin markkinoiden tasapainottamiseksi.

Kroatia saavutti merkittäviä tuloksia **YMP:n siirtymäkauden asetuksessa**, josta käydään viimeinen poliittinen kolmikantaneuvottelu tiistaina 30.6.2020. Puheenjohtaja pyysi jäsenmaita hyväksymään tulevan neuvottelusovun, jotta siirtymäkausi saadaan ajoissa toimeenpantua.

**Komissaari Wojciechowski** kiitti pj-maata hienosta työstä poikkeuksellisissa olosuhteissa. Komissaari kiitti erityisesti nopeasta työstä maaseutuasetuksen muutosasetuksessa ja viittasi myös komission COVID-19 –toimiin maatalousmarkkinoiden tilanteen helpottamiseksi. Komissaari totesi, että ruoka ja maatalous ovat palanneet eurooppalaisen politiikan keskiöön. Siitä selvä osoitus on komission elpymispaketti ja muutettu monivuotinen rahoituskehysehdotus. Komissaari kuitenkin korosti, että työ YMP-uudistuksen parissa ei ole vielä valmis. Komissaari viittasi pj-maan edistymisraporttiin ja totesi, että jäsenmaat ovat periaatteen tasolla valmiita tukemaan ehdotettua siirtymää kohti **tulosperusteista mallia**. YMP:n pitää vastata sen jokaiseen erityistavoitteeseen ja erityisesti ympäristötavoitteisiin. Komissaari oli huolissaan ehdotuksista vähentää **tulosindikaattoreiden** määrää, sillä tulosten mittaamiseksi pitää olla monipuolisesti indikaattoreita. Komissaari myös vakuutti, että uudessa toimeenpanomallissa rahoituskorjaus on vasta viimeinen keino. Komissaari myös toisti, että YMP:n asetusehdotukset ovat yhteensopivia **Euroopan vihreän kehityksen ohjelman** kanssa. **YMP:n vihreä arkkitehtuuri** takaa menestymisen Euroopan vihreän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Komissaari myös totesi, että vuoropuhelua jäsenmaiden ja komission välillä vahvistetaan antamalla jäsenmaakohtaisia suosituksia YMP:n erityistavoitteiden toimeenpanosta YMP:n strategiasuunnitelmissa. Komissaari totesi, että on parempi korvamerkitä erikseen sekä I että II pilarista rahoitusta ympäristö- ja ilmastotoimiin kuin ehdottaa yhtä yhteistä prosenttia, joka kattaisi molemmat pilarit. Komissaari korosti myös **maaseutualueiden kriittistä roolia** koko EU:n hyvinvoinnille. Komissio aikoo antaa vuoden 2021 alkupuoliskolla esityksensä maaseutualuiden pitkän aikavälin visiosta. Ennen sen julkistamista konsultoidaan laajasti maaseudun asukkaita ja toimijoita. Lopuksi komissaari viittasi vielä **elpymispakettiin** ja **monivuotiseen rahoituskehykseen** (MFF) ja totesi, että nopeaa päätöstä tarvitaan enemmän kuin koskaan. Komissio on rahoituskehyssovun löydyttyä valmis nopeaan YMP:n asetusten viimeistelyyn.

Suomi korosti puheenvuorossaan YMP:n **joustavuutta ja hallinnollisen taakan vähentämistä sekä maatalouden kannattavuutta**. Suomi muistutti YMP:n uudistuksen keskeisestä elementistä antaa jäsenmaille lisää joustavuutta rakentaa toimenpiteitä sopiviksi omiin olosuhteisiin. Suomi korosti, että yksi yhteinen prosentti **YMP:n ympäristö- ja ilmastotoimille** olisi tuonut kaivattua joustoa. Työtä tarvitaan edelleen myös **indikaattoreiden ja valvontaa ja seuraamuksia** koskevien artikloiden kanssa. Komission ei tule antaa kesken kauden uusia sääntöjä tai vaatimuksia vaan jäsenmaiden pitää tietää vaatimukset jo YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelussa. Uusien indikaattorien antaminen täytäntöönpanoasetuksella ei ole toivottavaa. Suomi korosti lopuksi myös **tuotantoon sidottujen tukien** tärkeyttä tuotannon ylläpitäjänä korkeiden tuotantokustannusten maassa.

**Jäsenmaiden puheenvuoroissa** kiiteltiin Kroatiaa hienosti hoidetusta puheenjohtajakaudesta erittäin poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta. COVID-19 –kriisin keskellä Kroatia edisti YMP:n neuvotteluita videokokousten ja kirjallisten menettelyiden avulla. Ministerit olivat kautta linjan tyytyväisiä Kroatian työhön, mutta monia poliittisia ja teknisiä asioita on edelleen avoinna.

Ministerit korostivat, että sopu MFF:ssä tulee löytää pian, jotta YMP:n asetuksista saadaan pian neuvoston kanta. Lisäksi moni ministeri korosti, että **YMP:n budjetin** tulee olla vahva. Perinteisesti osa jäsenmaista nosti tarpeen **tasata suoria tukia** jäsenmaiden välillä.

**Uusi toimeenpanomalli** nousi esiin lähes jokaisessa puheenvuorossa. Kroatian työtä yksinkertaisemman mallin edistämiseksi kiiteltiin. Monessa puheenvuorossa korostettiin tarvetta edelleen kehittää **tuloksellisuuden raportointia ja arviointia**. Lisäksi **indikaattorit ja ei-pinta/eläinperusteisten** tukien seurantamalli tarvitsevat edelleen tarkastelua, vaikka pj-maa saikin kannatusta esittämälleen seurantamallille.

Monessa puheenvuorossa viitattiin myös **YMP:n vihreään arkkitehtuuriin**. Moni totesi, että on järkevää luopua ns. yhden prosentin mallista. Toisaalta ministerit korostivat, että on tärkeää pohtia mikä on sopiva malli. Muutamaa maa kannatti ehdotusta varata tietty prosenttiosuus kummastakin pilarista erikseen ilmasto- ja ympäristötoimiin. Muutama maa taas korosti toissijaisuusperiaatetta ja ei kannattanut prosenttiosuuden varaamista eko-järjestelmän toimiin. Useampi maa korosti, että epäsuotuisten alueiden tuki tulee laskea mukaan II pilarin 30 %:in osuuteen.

**Ehdollisuus** nousi myös esiin. Monet maat korostivat, että pienet tilat tulee vapauttaa ehdollisuuden vaatimuksista. Muutama maa myös viittasi tarpeeseen edelleen kehittää ehdollisuutta ja jäsenmaiden joustavuutta sen toimeenpanossa. Erityisesti esiin nousi hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimus ei-tuottaviin aloihin (GAEC9) liittyen.

**Vihreän kehityksen ohjelma** nostettiin myös esiin. Moni maa korosti sitoutumista ohjelman tavoitteisiin, mutta korosti kunkin maan lähtötilanteen huomioimista. Muutama maa totesi, että vihreän kehityksen ohjelman toimeenpano ei saa ylenkatsoa YMP-reformin neuvotteluita ja YMP:n ”alhaalta ylös” -periaatetta ei saa unohtaa, kun komissio antaa suosituksiaan.

Monessa puheenvuorossa korostettiin **tuotantosidonnaisten tukien** tärkeyttä. Osa maista ei ole tyytyväinen tuen tasoon vaan haluaisi sen olevan korkeampi. Muutama jäsenmaa totesi, että tuotantoon sidottu tuki pitää olla mahdollisimman rajattua, etteivät markkinat häiriinny.

Yksittäisissä puheenvuoroissa nousi esiin mm. määritelmät, nuorten viljelijöiden tukeminen ja eri alueiden huomioiminen YMP-strategiasuunnitelman teossa.

Muutamassa puheenvuorossa viitattiin myös **markkinajärjestelyasetuksen** kehittämiseen ja sektoriohjelmiin. Markkinoiden turvaverkkoa haluttaisiin edelleen kehittää vastaamaan markkinoiden haasteisiin erityisesti kriisitilanteissa. Pj-maan ehdotus laajentaa sektoriohjelmien yhteistyön muotoja sai kannatusta muutamassa puheenvuorossa.

Muutamat ministerit viittasivat myös **siirtymäkauden asetukseen**. Näissä puheenvuoroissa Kroatian työhön oltiin tyytyväisiä, vaikka joku vielä viittasi yhden vuoden mittaiseen siirtymäkauteen. Komissio puolestaan ilmoitti yhä pitävänsä kiinni vuoden siirtymäajasta.

**Tulevan puheenjohtajamaa Saksa** päätti keskustelun toteamalla, että YMP:n kanssa riittää edelleen töitä. Saksan tavoitteena on saavuttaa **neuvoston yleisnäkemys YMP-reformista lokakuun**

neuvostossa ja sen jälkeen voitaisiin aloittaa kolmikantaneuvottelut Euroopan parlamentin ja komission kanssa. Saksa korosti, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelma sekä biodiversiteetti- ja Pellolta pöytään –strategiat ovat myös vahvasti agendalla. Niiden osalta tulee vielä selventää, mikä on lähtötaso ja miten jäsenmaissa jo tehty työ otetaan huomioon tavoitteissa. Saksan aikeissa on keskustella YMP:n vihreästä arkkitehtuurista heinäkuun neuvostossa, joka aiotaan järjestää fyysisenä kokouksena.

**Komissaari Wojciechowski** korosti loppupuheenvuorossaan, että ruuantuotantosektori ei ole elpymissuunnitelman ulkopuolella. Kaikki mahdollisuudet on hyödynnettävä ja olisi hyvä pohtia, miten koheesiorahoitusta voitaisiin hyödyntää entistä paremmin maaseutualueilla. Komissaari totesi, että hän tukee politiikan yksinkertaistamista, mutta on tärkeää pitää huolta EU:n budjetin asianmukaisesta käytöstä. Komissaari totesi edelleen kannattavansa vain yhden vuoden siirtymäaikaa, mutta totesi samalla, että heinäkuun Eurooppa-neuvoston jälkeen tiedetään enemmän.

**Puheenjohtaja** veti keskustelun yhteen toteamalla, että ministereille annettiin tilannekatsaus Kroatian kauden työstä ja edistymisestä YMP:n uudistuksessa. Jäsenmaat näkivät, että Kroatian työ on hyvä pohja jatkotyölle. Edelleen työtä tarvitaan uuden toimeenpanomallin kehittämisessä ja joustavuutta tulee lisätä. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman linkittyminen YMP:n uudistukseen kaipaa myös lisäkeskustelua.

## Kalatalousasiat

### Komission tiedonanto ”Kohti kestävämpää kalastusta EU:ssa, tilannekatsaus ja linjauksia vuodelle 2021”

Komissaari Sinkevicius esitteli komission tiedonannon. Komissaarin mukaan tämä vuosi on ollut poikkeuksellinen korona-kriisin aiheuttamien markkinahäiriöiden takia. Niihin on saatu vastattua nopeasti ja on käännettävä katseet eteenpäin. Tavoitteena on parantaa kalakantojen tilaa ja monimuotoisuutta lähestymällä kokonaisvaltaisesti kalakantoihin vaikuttavien tekijöitä sekä siten parantaa edelleen jo nyt parantuneita kalatalousyritysten taloudellisia toimintaedellytyksiä. MSY-tavoitteen saavuttaminen, hoitosuunnitelmat ja tieteellinen neuvo ovat YKP:n keskeiset lähtökohdat, joista komissio pitää kiinni. Hän korosti myös, että maihintuontivelvoitteen toteuttamiseen käytännön tasolla tulee keskittyä edelleen vakavasti. Myös EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset neuvottelut tulevat vaikuttamaan neuvotteluihin merkittävästi.

Jäsenmaat antoivat laajan tuen komission näkemyksille. Suomi totesi, että johdonmukaisena lähtökohtanamme on kestävän enimmäistuoton (MSY) periaatteen soveltaminen sekä kalakantojen hoitosuunnitelmien ja tieteellisen neuvon noudattaminen. Usea jäsenmaa totesi, että maihintuontivelvoitteen olevan hankala toteuttaa käytännössä. Asianomaiset jäsenmaat korostivat lisäksi, sitä kuinka tärkeää on saavuttaa tasapainoinen kalastussopimus EU:n ja Britannian välille.
DE totesi olevansa sitoutunut kestävän kalastuksen periaatteisiin pj-kaudellaan.

## Muut asiat

### Puheenjohtajamaan edistymisraportti

Puheenjohtajamaa antoi muiden asioiden alla tilannekatsauksen ajankohtaisten kalatalouden lainsäädäntöhankkeiden etenemisestä. Kroatian puheenjohtajakaudella on käsitelty työryhmätasolla kalastuksen valvontajärjestelmään ehdotettuja asetusmuutoksia ja käyty eräitä kalastusta koskevia kolmikantaneuvotteluja, joista puheenjohtajamaa antaa tilannekatsauksen maatalous- ja kalastusneuvostossa. Kolmikantaneuvottelujen loppuun saattaminen jää Saksan puheenjohtajakaudelle.

Ehdotus Euroopan meri- ja kalatalousrahastoasetukseksi

Puheenjohtaja totesi, että Korona-muutokset + blokki 1 on lähes valmis, blokki 2 laivasto sisältää avoimia kysymyksiä.

Suomi korosti, että neuvoston ja Euroopan parlamentin välinen yhteinen näkemys tulisi saavuttaa mahdollisimman nopeasti erityisesti ohjelman rakennetta koskevista artikloista, jotta kansallisten ohjelmien valmistelu saadaan käyntiin. Useat maat korostivat, että EMKR-asetuksesta tulisi päästä lopulliseen ratkaisuun mahdollisimman nopeasti, jotta tukien myöntämiseen ei tulisi viivytyksiä tai katkosta.

EMKR-asetus on Saksan painopiste EU-pj-kaudella ja se tähtää nopeaan edistykseen, joka on tosin riippuvainen rahoituskehys-ratkaisun edistymisestä.

Ehdotus kalastuksen valvonta-asetuksen muuttamiseksi

Puheenjohtaja valmisteli kompromissiehdotuksia pj-kautensa aikana erityisesti vapaa-ajan kalastuksen ja etävalvonta-asioiden osalta.

Valvonta-asetuksen osalta Suomi totesi, että Kroatian kompromissi on monelta osin hyvä, mutta kameravalvonnan osalta emme voi hyväksyä suhteettomia velvoitteita troolikalastuksessamme. Osa jäsenmaista toi esiin yksittäisiä ongelmiaan asetuksessa (mm. SE vapaa-ajan kalastus yhä ongelmallinen, DK halusi kamera ja sähköiset järjestelmät mukaan).

Saksa totesi jatkavansa keskustelua valvonta-asetuksesta EU-pj-kaudellaan.

Ehdotus Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen muuttamiseksi (Itämeren kalastuskriisi)

Usea jäsenmaa (PL, LV, LT, DE, FI) totesi, että viime vuoden lokakuun neuvostossa hyväksytyn kalastusalan Itämeren kriisipaketti tulee hyväksyä mahdollisimman nopeasti, sillä turskankalastajat kärsivät viime vuonna asetetusta kalastuskiellosta ja kalastusmahdollisuuksien menettämisestä.
EMKR:n Itämeren kriisipaketti on prioriteetti Saksan pj-kaudella.

**Komission antama informaatio delfiinien, pyöriäisten ja muiden suojeltujen lajien sivusaaliista kalastuksessa**

Komissio totesi, että kalastuksen sivusaaliisiin täytyy kiinnittää riittävä huomio, jotta haitalliset vaikutukset suojelluille lajeille voidaan estää. Keskeistä on ottaa käyttöön mm. sähköiset valvontamenetelmät, kalastuskieltoalueet ja karkottimet sekä noudattaa ICESin tieteellistä neuvoa. Komissio harkitsee jatkotoimia, jos jäsenmaat eivät ryhdy riittäviin toimiin.

Komission aloite sai laajan hyväksynnän. Suomi kannattaa Itämerellä esiintyvien pyöriäisten suojelemista kalastukselta. Toimien tulee olla tehokkaita ja oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden. Muutkin maat korostivat toimien kohtuullista suhdetta saavutettavissa oleviin hyötyihin verrattuna. DE totesi tukevansa komission toimia ja kannattavansa Suomen tavoin alueellista yhteistyötä ICES:n neuvon pohjalta.

Komission reaktiot

Komissaari Sinkevicius toisti tiedonannon osalta käytännössä aiemman kantansa. EMKR:n osalta hän odottaa nopeaa edistystä, mutta muistutti komission duubioista erityisesti laivastotukien osalta. Lisäksi hän muistutti komission varauksista Itämeren kriisipakettiin. Lopuksi hän korosti tarvetta tehostaa päätöksentekoprosessia joulukuun TAC- ja kiintiö-neuvostossa ja vetosi kaikkiin jäsenmaihin alueellisiin valmisteluelimiin.

Pj:n yhteenveto

Pj veti yhteen kokouksen kiittämällä komissiota tiedonannosta ja toteamalla, että jäsenmaiden näkemykset eri asiakohdista on kirjattu ylös.

Suomen edustajat

Ministeri Leppä, ea Haapaniemi, ea Säkkinen, Valonen, Lampinen, Fallenius, Turkki, MMM; Kivimäki, Rönty, Vilhunen EUE

Asiakirjat

WK 6606/2020 (videokokouksen asialista), 8734/20 (Pj-maan edistymisraportti YMP:n uudistuksesta), 8871/20 + ADD1 (Komission tiedonanto)

Liitteet

Viite

| | |
|---|---|
| Asiasanat | jaosto kalastus (EU 17), jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), kalastus, maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka |
| **Hoitaa** | **MMM, STM** |
| Tiedoksi | ALR, EUE, LUKE, RUOKA, SM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM |